

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVI, БРОЙ 2

СОФИЯ, 16-31 ЯНУАРИ 2015 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ЧЕСТВАНИЯ

Тържествено отбелязване именния ген на патриарх Неофит

стр. 3, 8

ИНТЕРВЮ

Беседа с монах Ефрем Саваит
Да обикнем врага си

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

За благодатната Господня година

стр. 1, 4-5

РАЗМИСЛИ

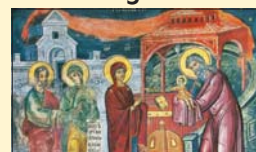
● По-малко яж и никога не завиждай!
За даровете от Бога

● Да не обичаме света?!

стр. 6

АМВОН

† Видински митр. Неофит
Условие за дълъг живот

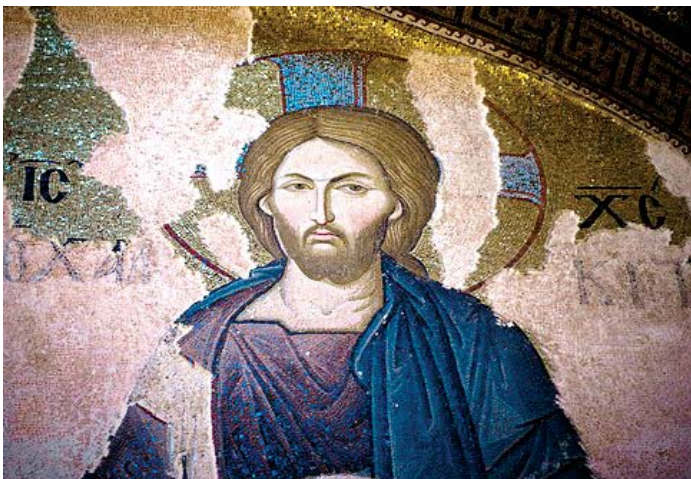

стр. 7

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

БОГ „СЕЕ СВОЯТА КРЪВ“ ЗА НАС

За благодатната
Господня година

Всяка нова календарна година се посреща и започва с много нови надежди и добри очаквания. Било за здраве, било за по-добра работа, за по-стабилно финансово състояние. Както и за още ред други неща, за които се безпокои и грижи човек, смятайки ги за най-важни и потребни в живота (ср. Лука. 10:41). В това, разбира се, няма нищо лошо. Естествено е за човека да желае да е здрав, защото то му дава възможност да е работоспособен и с честен труд да изкарва прехраната си. Естествено е съ-

що и за труда, който той полага, да получава редовно заплатата си и – когато е възможно – тя да бъде и по-висока. Сам св. ап. Павел казва: „Работникът заслужава своята заплата“ (1 Тим. 5:18). Така че всичко това наистина е нормално и в него няма нищо грешно и греховно.

От личен опит знаем обаче, че една част от тези наши надежди и желания, с които влизаме в новата година, се „сбъдва“, или по-точно „се осъществява“, а друга – не. Също така за много от нещата, за които сме се надявали да постигнем или получим,

полагайки неимоверни усилия за тях, и вече са станали реалност, се е оказало, че не са ни принесли никаква полза. Както и че несбъдването на други наши надежди и очаквания не ни е нанесло никаква вреда. Това е така поради подменената ни и направо объркана ценностна система...

А пред нея, сиреч пред личния ни идеал, има само два пътя. Единият е пътят към Бога, защото „създаде Господ Бог човека от земна пръст и вдъхна в лицето му дихание за живот; и стана човекът жива душа“ (Бит. 2:7), а душата, бидейки

На стр. 4

ИНТЕРВЮ

ДА ОБИКНЕМ ВРАГА СИ

За любовта,
която
спасява

Беседа с монах
ЕФРЕМ САВАИТ
от манастира
„Св. Сава Освещени“, Йерусалим

– Отче, трябва ли да вършим абсолютно всичко, което Църквата е постановила, за да се спасим?

– Разбира се, трябва да прилагаме всичко, което Църквата е утвърдила. Не трябва да забравяме нито молитвите, нито св. Причастие. Но резултатът на всички тези действия трябва да бъде любовта.

Ако няма любов в нас, значи нещо не е наред в нашата духовна борба. И то говорим не за любов към онзи, който нас обича. Защото това е достъпно за всички хора, това не е свършената любов, т.е. само тя не е достатъчна, като любовта към децата ни например, която е нещо естествено, но тя не спасява. Не естествената (природната) любов е тази, която спасява.

Това, което Бог желае от нас, е лека-полека да обикнем врага си. Това е нещо (свърхприродно), което не може да се постигне от онзи, който няма благодатта на Светия Дух. А благодатта на Духа Светий има само този, който истински вярва. Един неправославен никога не може да обикне врага си. Той обича онези, които него обичат, сиреч той е просто един добър човек. Така има много добри хора и в Германия, и в Китай, и по целия свят има много добри хора, които правят милостиня и много други различни добри дела. Но

трябва да знаете, че (в тях) има някаква страст, която ги довежда до даденото добро дело. Така например, може да има налице тщеславие, тоест да се върши доброто дело за пред света, да демонстрира, че е добър човек, или пък просто го прави за данъчни облекчения. Това определено не е достатъчно (за нашето спасение). Това е просто един добър акт. Нужна е благодатта на Светия Дух, както казахме преди малко, за да се постигне спасяващата любов.

Вие тук (с основание) ще ме попитате:

„Отец Ефреме, ти имаш ли я тази любов (любовта към врага си)?“

Не, нямам я още тази любов. Моля се Бог да ми даде и силите, и времето да успее да достигна до нея. Само че първото нещо, което много или малко можем като начало всички ние да направим е: да не правим зло на онзи, който ни прави зло. Ако някой преминава по този начин през целия си живот, Бог ще види усилието на този човек и ще му прати благодатта Си да постигне любовта към врага си. Светиите са обичали враговете си.

Ще ви дам един пример. Когато, например, някоя ваша позната ви обвинява за нещо, а вие не я осъждате,

На стр. 5

ХРОНИКА

България

Патриарх Неофит благослови Министерския съвет за успешна работа

На 14 януари Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит посети Министерския съвет, за да благослови за успешна работа министрите преди първото им редовно заседание за новата 2015 година.

Премиерът г-н Борисов представи на патриарх Неофит министрите в новия кабинет. Патриархът от своя страна благодари на премиера за свършеното за Църквата, „особено след като толкова храмове бяха реставрирани с негово участие“, и призова: „Да се помолим за успех през новата година и благословени усилия за благо на нашето Отечество, на светата ни Църква и прекрасния ни народ!“

„Господи, благослови добрите намерения на те-

зи Твои раби и им помогни в предстоящата им работа. Дай им мъдрост, сръчност и умение, та лесно и успешно да вършат своята работа и да й дават добър край!“ – помолви за патриархът и даде своя архиерейски благослов.

Заседанието на министерския съвет бе официално открито, а Негово Светейшество, придружен от

викарните си епископи Тивериополски Тихон и Бранишки Григорий се отправиха към кабинетите на Дирекция „Вероизповедния“, където бяха любезно посрещнати от директора Емил Велинов. Негово Светейшество за първи път като кириарх на родната ни Църква посети Дирекцията и се запозна отблизо с работата и служителите ѝ.

100 години Военна академия „Георги С. Раковски“

На 16 януари се навършиха 100 години от откриването на първата учебна година на Военната академия „Георги С. Раковски“.

По повод годишнината бе организирана тържествена програма, която започна с благодарствен молебен в храм „Събор на св. Архангели“, разположен на територията на Академията. Големият и просторен храм, който може да побере около 800 човека, е изграден още в края на 19 век, като през 1898 г. е осветен в присъствието на княз Фердинанд I.

Празничното богослужение в чест на 100-годишнината бе възглавено от Негово Преосвещенство Бранишки еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит. Заедно с него съслужиха ставр. ик. Ангел Ангелов, протосингел на Софийския митрополит, прот. Кирил Попов и митрополитският протодякон Иван Петков.

Молитвено участие в последованието взеха министърът на образованието Тодор Танев, началникът на Военната академия контраадмирал Митко Петев, председателят на БАН акад. Стефан Воденичаров, както и преподаватели, възпитаници и

служители на Академията.

Със запалени свещи в ръка десетките изпълини храма се помолиха за бъдещето на Българската армия и военното образование.

Като преподаде патриаршеския благослов на ръководството на Военната академия, викарният епископ на Софийския митрополит благопожела добри резултати в тези трудни времена и за Българската армия и изпъл-

нение на благословеното сътрудничество между Църквата и войнството.

След богослужбата, в приемната зала на Академията се състоя прием, по време на който контраадмирал Митко Петев разказа факти от създаването и утвърждаването на Академията като висша военнообразователна институция. Прочетено беше приветствие за юбилея от председателя на Народното събрание Цеца Чачева.

Весела ИГНАТОВА

Официални срещи на патриарх Неофит

Среща с министър-председателя

„Трудностите, пред които обществото ни беше изправено през изминалата година, върнаха мислите ни към вярата и желанието да се смирим. Убеден съм, че всеки извлече своите поуки в търсенето на най-верния път за развитието на държавата“ – това заяви на 13 януари министър-председателят Бойко Борисов по време на срещата си с Негово Светейшество патриарх Неофит.

По повод трагичните събития в Париж двамата остро осъдиха всички прояви на тероризъм и изразиха солидарността си с френския народ.

„Духовното Ви служение е във време, заредено с много предизвикателства. Убеден съм, че Българската православна църква, начело с Вас, ще спомогне за поддържане на взаимното уважение между вероизповеданията“, подчерта Борисов.

По време на срещата между патриарх Неофит и премиера бе отбелязано, че има много теми и области, в които полето на действие на Църквата и държавата се пресичат и в които могат още по-активно да си сътрудничат. Такива области са социалната дейност, културата, образованието, грижата за българите зад граница и др.

След като отчетоха добрите резултати от досегашното сътрудничество между БПЦ и изпълнителната власт, двете страни набелязаха конкретни проекти, по които да продължат съвместната си работа. Премиерът пое ангажимент, държавата да търси средства за реставрирането на храм-паметника „Св. Александър Невски“, както и за ремонт на Богословския факултет. Договорени бяха и срещи на представителите на БПЦ и ресорните министри от кабинета на Борисов.

Патриарх Неофит пожела на министър-председателя сили и успешен мандат.

Същия ден по предложение на премиера беше проведена и работна среща на представителите на БПЦ с министър Томислав Дончев.

Среща с председателя на ДАНС

На 19 януари председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ Владимир Писанчев бе приет от Негово Светейшество Българския патриарх Неофит в приемния салон на патриаршеския дом.

По време на срещата двете страни се обединиха около убеждението, че човешкият живот е основна и безусловна ценност и всяко посегателство върху него е недопустимо. Същевременно свободата на словото в едно демократично общество не бива да се използва за разпалване на религиозна омраза и конфликти. Уважението и толерантността към различните убеждения предполагат и въздържане от действия, които водят до обиди и накръвяване на религиозните чувства на вярващите.

БПЦ винаги е отстоявала този дух на взаимно уважение и мирно съвместно съжителство между хората с различни вероизповедания и убеждения.

Среща с председателя на Антарктическият институт

На 19 януари Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит се срещна с проф. Христо Пимпирев, доайен на българската антарктическа програма. Той е професор по геология към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, председател е на Българския антарктически институт и ръководител на българските антарктически експедиции.

На срещата в приемния салон на патриаршеския дом взеха участие Тивериополски еп. Тихон, който е съпричастен към дейността на Антарктическият клуб, и писателката Людмила Филипова, участвала в последната експедиция и завърнала се преди дни от там.

Негово Светейшество с интерес изслуша разказите на проф. Пимпирев за естеството на антарктическите експедиции, за живота на Аляска и Антарктида, впечатли се от интересни случки за кучешките впрягове и споделените детай-

Двете страни подчертаха огромната ценност, която представлява за българския народ изграденят в продължение на столетия модел на добросъседство, толерантност и разбирателство между религиозните общности в страната.

Изтъкната бе необходимостта от активно сътрудничество и диалог между институциите в България за съхраняването на единството и сигурността на нацията.

Срещата между Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и г-н Писанчев е в рамките на поредицата от разговори между председателя на ДАНС и лидери на официалните религиозни институции в България, насочена към поддържане на установения активен и конструктивен диалог за запазване на интегритета и стабилността на държавата, както и за продължаване на сътрудничеството при противодействието на рискови процеси.

Отдел „Връзки с обществеността“

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски писма за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Софийска епархия: Монах Мелетий (Радослав Славчев Спасов), Дивотински манастир – за йеродякон и йеромонах.

Пловдивска епархия: Красимир Петров Йорданов, гр. Белово – за свещеник.

Снимките на стр. 2: **Весела ИГНАТОВА**

Имен ден на Негово Светейшество патриарх Неофит

На 21 януари с радост отбелязахме паметта на св. мъченик Неофит, небесен покровител на предстоятеля на Българската църква – Негово Светейшество Българския патриарх Неофит. Почитаме и паметта на св. Максим Изповедник, закрилник на блаженопочиналия и приснопамятен патриарх Максим.

Негово Светейшество патриарх Неофит отпразнува своя имен ден като първоиерарх на БПЦ в митрополитската катедрала „Св. Неделя“. Така се продължава традицията, установена за този ден от неговия предшественик патриарх Максим.

Суважение и братска обич архиереите от Светия Синод се събраха в катедралния храм,

за да изпросят съборно застъпничеството на св. мъченик Неофит и да поднесат на Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит своите поздравления и благопожелания по повод именния му ден.

С тържествен камбанен звън и дълъг шпалир от со-

реосвещените митрополити: Сливенски Йоанисий, Видински Дометян, на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, Великотърновски Григорий, Ловчански Гавриил, Пловдивски Николай, Доростолски Амвросий, Западно- и Средноевропейски Антоний, Варненски и Великопрес-

лавски Йоан, Неврокопски Серафим; Тивериополски епископ Тихон – председател на ЦН при ПКХСХП „Св. Александър Невски“, Велички еп. Сионий – игумен на Троянския манастир, Бранички еп. Григорий – софийски викарий, Белоградчишки еп. Поликарп – викарий на Видинския митрополит; високопреподобните архимандрит Герасим – гл. секретар на Св. Синод, архимандрит Теодоктис – представител на Българския патриарх в Русия, архимандрит Симон – игумен на Бачковския манастир, архимандрит Виктор – представител на Българската църква в Румъния, архимандрит Алексей – ефимерий на Драгалевския манастир, ставроф. ик. Ангел Ангелов – протосингел на Софийска св. митрополия, ставр. ик. Пламен Димитров – член на Софийския епархийски съвет, ставр. ик. Антон Вълчанов от храмовото духовенство и четирима дякони, ръководени от митрополитския протодякон Иван Петков.

Епископи, архиерейски наместници, епархийски съветници, монаси и монахини, енорийски свещеници, служители на Светия Синод и Софийската св. митрополия, преподаватели в Богословския факултет и Софийската духовна семинария и многоброен народ изпълниха катедралния храм и молитвено съучастваха в празничното богослужение.

Край св. Трапеза заедно с патриарха застанаха високопреосвещените митрополити: Сливенски Йоанисий, Видински Дометян, на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, Великотърновски Григорий, Ловчански Гавриил, Пловдивски Николай, Доростолски Амвросий, Западно- и Средноевропейски Антоний, Варненски и Великопрес-

лавски Йоан, Неврокопски Серафим; Тивериополски епископ Тихон – председател на ЦН при ПКХСХП „Св. Александър Невски“, Велички еп. Сионий – игумен на Троянския манастир, Бранички еп. Григорий – софийски викарий, Белоградчишки еп. Поликарп – викарий на Видинския митрополит; високопреподобните архимандрит Герасим – гл. секретар на Св. Синод, архимандрит Теодоктис – представител на Българския патриарх в Русия, архимандрит Симон – игумен на Бачковския манастир, архимандрит Виктор – представител на Българската църква в Румъния, архимандрит Алексей – ефимерий на Драгалевския манастир, ставроф. ик. Ангел Ангелов – протосингел на Софийска св. митрополия, ставр. ик. Пламен Димитров – член на Софийския епархийски съвет, ставр. ик. Антон Вълчанов от храмовото духовенство и четирима дякони, ръководени от митрополитския протодякон Иван Петков.

В богослужението взеха участие представителите у нас на Руската и на Румънската православна църква – архимандрит Филип и ставр. ик. Нелуц Опря.

Молитвено участие в светата богослужба взеха множество представители и свещенослужители на столични храмове, сред които и архиерейските наместници на духовните околии в Софийска епархия.

По време на свещеническото причастяване проповед за чествания св. Неофит произнесе ставр. ик. Ангел Ангелов.

На стр. 8

ПОЗДРАВИТЕЛНО СЛОВО

на Св. Синод на БПЦ-БП към Българския патриарх Неофит по случай именния му ден

Ваше Светейшество, Двадесет и първият ден на месец януари, в който почитаме паметта на преп. Максим Изповедник и св. мъченик Неофит, десетилетия наред се вписва в реда от светли и духовно благодатни празници на родната ни света Църква като личен празник на двама български патриарси.

Четиридесет години на този ден, прославяйки богомъдрия наставник на Православието и изповедник за вярата в Христа Господа – преп. Максим, родната ни Църква празнуваше именния ден на обичайния и дълбокоуважаем от всички нас блаженопочинал Български патриарх Максим.

Господ по Своя неизследим промисъл устрои така, че този ден да продължи да бъде радостно духовно тържество за нашия православен народ, чествайки паметта и на Вашия небесен покровител св. мчк Неофит, чието име в монашество Вие носите вече четиридесет години. Вярваме, че както преп. Максим, небесният застъпник на Вашия предшественик, така и св. мъченик Неофит, като Ваш покровител, ще бъдат молитвени ходатаи и за цялото Ви богодарувано паство. Празнувайки именния Ви ден, ще си спомняме за блаженопочиналия патриарх Максим, като следваме поучението на св. ап. Павел да помним нашите

Словото от името на Св. Синод е произнесено от Неврокопски митрополит Серафим на 21.01.2015 г. в храм „Св. Неделя“, гр. София

наставници, които са ни проповядвали словото Божие и да подражаваме на вярата им (вж Евр. 13:7).

Продължаването на тази традиция ни вдъхва радостна увереност, че Бог не ни изоставя в трудностите и изпитанията на днешното време и духовно ни ободрява с тази изява на приемствеността, на която се гради Христова Църква от времето на св. апостоли до днес, а и до края на времената.

Радваме се, че във Ваше лице Българският патриарх продължава да бъде мъдър наставник, духовна опора и обединител на народа ни. Потвърждение за това са тези първи две години на Вашето първоветелство. Във време на тежки изпитания и природни бедствия на Вас се падна отговорността да взимате важни решения. На проявената бащинска грижа и любов към целия

български народ, съчетана с мъдрост и опитност, повереното Ви паство отговори със синовна признателност и подкрепа във Вашите стремежи да се отстоява достойното място на Православната ни църква в живота на съвременното общество както у нас, така и сред сестрини Поместни православни църкви. Бог, от Когото идва „всяко добро даяние и всеки съвършен дар“ (Як. 1:17), по Вашите първосветителски молитви да запазва мира и единството в Църквата, на която Ви постави за архипастир.

Ваше Светейшество, Пред престола на Троицата Бог Вие имате за застъпник чудния и велик Негов угодник, младия и дръзновен Христов мъченик Неофит, надарен с чудотворство още в детството си и останал верен на своя Господ сред жестоки страдания, които пре-

търпял в юношеска възраст. Св. мъченик Неофит три дни престоял в силно разпалена пещ, но излязъл от нея невредим, подобно на тримата момци във Вавилон, за да свидетелства за вярата във Възкръсналия от мъртвите Господ Иисус Христос и във всеобщото възкресение в последния ден.

От дълбочината на сърцата си Ви пожелаваме и се молим Всеблагият Бог да Ви дарува дръзновение да бъдете всегашен благодетел на Христовото възкресение и да Ви запазва невредим и непоколебим сред огъня на всевъзможните изпитания, с които е опалвано днес Тялото Христово – светата Църква.

Днес, в този празничен ден, ние, събратята Ви епархийски архиереи, членове на Светия Синод, Ваши верни съработници, събрани заедно около Господната трапеза в дух на любов, въздаваме благодарност на Бога и отправяме към Него горещи молитви да Ви дарува крепко здраве и духовни сили, та дълголетно и мъдро да ръководите светлата Българска православна църква. Бъдете ни винаги пример за любов, смирение, дълготърпение, жертвотворност и всяка християнска добродетел. Приемете нашите най-искрени поздравления и благопожелания!

На многая лета, Светейший владыко!

† НЕОФИТ, Патриарх Български

СЛОВО-ОТГОВОР

Ваши Високопреосвещения и Преосвещения, Всечестни отци, братя и сестри,

Благодаря на Всеподателя Бога, Който неизменно ни укрепва в нелекия житейски път на подвига и в жертвената любов, която прояви към нас Неговият Син и наш Господ Иисус Христос, на Когото сме и призвани да се уподобяваме във всички свои мисли и действия в земния си живот, та да имаме надеждата да наследим и обещаното ни от Него Невесно Царство!

Всесърдечно благодаря на всички Вас – мои обични събратя и съслужители пред Божия олтар – за отправените братски молитвени благопожелания в деня на славния Христов воин мъченик Неофит и засвидетелстваното наше единство във вярата, в нашата надежда и в любовта Христова, в която пребиваме всички ние – освещен клир и благочестиво изпълнение на светлата ни Църква!

Благодаря ви, скъпи в Господа братя и сестри, които с присъствието си и със своето молитвено участие в днешната божествена служба извихте своята принадлежност към нашето голямо християнско семейство и към вярата ни в Оногова, чрез Когото „живеем, и се движим, и съществуваме“ (Деян. 17:28)!

Братски благодаря на високопреосвещения Неврокопски митрополит Серафим за поднесеното от името на Св. Синод поздравление, на преосвещения Бранички епископ Григорий за поздравлението от името на Епархийския съвет при Софийската света митрополия и епархийското свещенство, на представителите на Руската и на Румънската православна църква, благодаря на всички за оказаното топло внимание!

Бог на мира и любовта и общението в Светия Дух да бъдат за всички нас! Амин!

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

От стр. 1
по природа богосъвързана, се стреми към своя Създател. И другият път – на събиралето на „скървища на земята, дето ги яде мосоца и ръжда, и дето крадци подпопават и крадат“ (Мат. 6:19).

Повечето хора днес сякаш избират именно втория път. В Божие очи този избор е безумство. Сам Господ Иисус Христос ни разбира за пречитата за богатата, чито ниви и градини щедро наспорили (Лука. 12:16-21). Виджайки преизобилните плодове, т.е. събдианите му се надеждат за голяма печалба от богатата реколта, той възкликнал: „Ще съборя житниците си и

милостивия, но винаги справедлив Божий глас: „Безумец, ноще ще ти поискат душата: а това, що си приготвил, кому ще остане?“ (Лука. 12:20).

Господ Иисус Христос нарича този богатств безумие, защото е безумство да събираш „имане за себе си“, а да не богатееш за Бога (Лука. 12:21). Безумство е да мислиш, че душата се храна с тленни ястия и се пои с избрани питиета. Та нами и цялото материално богатство на света да придобие човек, не ще може да даде откуп за нея пред Бога (вж. Марк. 8:36-37)...

В Свещеното Писание човекът е наречен „безум-

само и единствено за това как сме се погрияжили за душата си и какво сме я хранили и поили. Ще търси сметка и за живота ни – как сме го живели, но и как сме го завършили. Защото човекът стана „жива душа“ (Бит. 2:7) едва тогава, когато Бог му „въдхна в него... диханец за живот“ (Бит. 2:7).

Питаш се

как ще започне 2015 година

Дали същите трагични случаи на самоубийства, както започнаха предишните две години? Дали ще престанат поне в началото й да се „въмукват народите, и

Смърт в началото на януари 2013 г. В софийския квартал „Гоце Делчев“ баща, майка и син бяха застреляни от другия си и брат, самобуи се след това и той.

Дори по-късно подобна страшна семейна трагедия разпърси и Пловдив. Отново тройно убийство и самубийство на убеца. Още пострашно и ужасващо от софийското, защото бащата – застрелял сръгата си и двете си малки деца, а после и сам себе си – е на 32 г. Убитата сръгата и децата са съпруга на 28, 8 и 3 години. Младост и младенчество на прага на живота са прекъснати завинаги.

Смърт през февруари на същата 2013 г. Няколко мъже в знак на протест срещу политическата система в България се самопалнаха, като двама от тях загубиха и живота си.

Смърт и в началото на 2014 г. В пловдивския квартал „Христо Смирненски“ се самоуби жена, считана от всички нейни близки, сеседи, приятели и колеги за напълно уравновесена, общителна, тиха и кротка. Така и никой не разбра защо сама е сложила край на живота си...

А после и „окуната небесни се отвориха; и вала дъжд...“ (Бит. 7:11-12), и потехоха истински ками водни, разляха се, и отнехоса домове, ниви, имущество, трупано с години, добитък и...човешки животи...

Смърт в началото и на 2015 година. Такова много смърт. Толкова много човешка кръв, викаща от земята към Бога (Бит. 4:10)...

Колко дълго обаче в личната и обществената памет остават „посрещите“ ни събития? Семейните трагедии? И масовите убийства? Не е ли само докато са в центъра на новинарските есери? След това бързо ги забравяме. Защо? Защото гледаме на тях от дистанцията на телевизионния зриел.

По-лошо. Гледаме на тях както на телевизионно шоу или криминален филм. Довожно безучастно, защото онова, което е на телевизора, не е пред вратата ни. Спокойни сме, че можем, когато ни омръзне от новини – добри или лоши, да се спалим в уютна на някое културно предаване или безкраен сериал, превключвайки канала.

Това ни прави напълно безразлични към другия, към неговата лична бола, много често далечна от общаята; но често и част от нея. Бола, която не може да бъде успокоена от красивите

на умщата за справедливост, честност и политическа коректност, а само и единствено от персонално внимание...

Нима не е могъл маждат баща от Пловдив да сподели своите лични проблеми, довели до толкова ужасяващо и непоправимо сужито дело, със своите роднини? С приятели? С колеги? Нима толкова не се е намерил някой, който да му помогне, или дори ако е необходимо – да се пожертва по някакъв начин за него? Как не се е намерил поне един човек да забележи душевните смущения на млад човек, когато е ясно, че големите вътрешни проблеми не остават скрити, а се проявяват и навън, било в поведението ни, било само в израза на лицето и очите ни? Как не се е намерил някой, който да успокои притеснената душа с „ея и виното“ на благи, въдхавши кураж и надежда слова!...

А може би самият той да не е потърсил помощ? Да е криел старателно и от най-близките си своите притеснения, тиха и кротка. Така и никой не разбра защо сама е сложила край на живота си...

А после и „окуната небесни се отвориха; и вала дъжд...“ (Бит. 7:11-12), и потехоха истински ками водни, разляха се, и отнехоса домове, ниви, имущество, трупано с години, добитък и...човешки животи...

Смърт в началото и на 2015 година. Такова много смърт. Толкова много човешка кръв, викаща от земята към Бога (Бит. 4:10)...

Колко дълго обаче в личната и обществената памет остават „посрещите“ ни събития? Семейните трагедии? И масовите убийства? Не е ли само докато са в центъра на новинарските есери? След това бързо ги забравяме. Защо? Защото гледаме на тях от дистанцията на телевизионния зриел.

По-лошо. Гледаме на тях както на телевизионно шоу или криминален филм. Довожно безучастно, защото онова, което е на телевизора, не е пред вратата ни. Спокойни сме, че можем, когато ни омръзне от новини – добри или лоши, да се спалим в уютна на някое културно предаване или безкраен сериал, превключвайки канала.

Това ни прави напълно безразлични към другия, към неговата лична бола, много често далечна от общаята; но често и част от нея. Бола, която не може да бъде успокоена от красивите

Скогски е и всеки начин на живот, който ни храни, образува и весели, но остава сърцето ни празно.

Бог е главната нужда и стремеж на душата, стойносният и пълноценен живот – състои в това да познаваме Единия Истинен Бог и Пратения от Него Иисус Христос (Йоан. 17:3). Бог е единствената истинска и непренеменяща се надежда. Бог е Пътят, и Вратата, през която, който влезе „ще се спаси, и ще влезе, и ще излезе, и паша ще намери“ (Йоан. 10:9). Бог е надеждата, която никога не предава надеждите се на нея и ги спасава от всичко, враждаващо против тях (ср. Пс. 16:7). Бог е опортата, която никога не рухва под напора върху нея на водните стихии на житейското бурно море (вж. Мат. 7:25).

Бог на прага на всяка нова година „се Своята кръв“ (св. Димитрий Ростовски), „търпи образване и всички човешки съгрешения образва като бла“ (из Кондак на Обрезание Господне). Бог още Младенец – забележете – пролива собствената Си кръв за човека, а не желязе и не търси човешка кръв да се пролива в Негово име.

Но Бог никога не привежда насилма към Себе Си, а преминава покрай всеки един човек като нежен поляр и го призовава да тргне след Него (ср. Мат. 4:18 – 19, 21). Човек трябва напълно самостоятелно и без никакво принуждение сам да откликне на този призив.

Трагедия за едно дете е да расте без да познава своите баща и майка. Но още по-голяма трагедия е – когато ги познава, да им обогатим навън и сега правим, ние спрямо нашия Отец, Който е на небесата (вж. Мат. 6:9). Получили своя дял, подобно на блудния син, проправяме и разляваме всичко, което Бог по безгрешности Си любов и милост ни е дал (Лука. 15:12-14). Не ни проговоря Той от Себе Си, а ние сами Му обръщаме гръб и се отдачаваме от Него в ада на безумното безбожие.

Синът Божий ни предупреждава: „Внимавайте над себе си, да не би сърцата ви да бъдат отегчавани с празждане, лиянство и житейска грижи...“ (Лука. 21:34). А ние съзнателно допускаме това да се случва. Сърцата ни са отегчени от преждаване, превръщайки всеки празник, дори и църковния, в тържество на чревоугодие. Да бъдат опиянявани от силно вченение към измамното материално благополучие, като сами влизаме в ка-

пана на житейските грижи. Капан, който може да се окаже смъртоносен за душата, ако не търсим първо „царството на Бога и Неговата правда“ (Мат. 6:33).

В началото на всяка нова година

искаме и се надяваме на промяна

Каква? Икономическа, социална, политическа? Искане я от някого, за когото смятаме, че е длъжен да ни даде тази промяна. Не я искаме обаче единствено от себе си. А всичко започва от самите нас. От това как можем да се променим ние. Колко хора днес се замислят за това? Колко хора смятат, че влизайки в нова календарна година, трябва да желаят не от нещ нещо по-добро, а да пожелаят самите те да станат по-добри!? Колко хора, гледайки назад в изминалата година и правейки равностметка за нея, поглеждат и в себе си, за да видят какви са били те самите като поведение, изречение, мисли или помисли, скрити в главите им!?

Желателно е да се вслушаме в думите на св. Теофан Затворник: „Всяка Нова година бележи началото на дните от поредното лето, затова в този ден е редно да съберем в душата си таквима мисли, чувства и настроения, както подобава на христианин, (и те) да уриваваат всичките ни дела през цялата година. Това можем да сторим само ако разсъдим какво представлява новата година в духовния живот“.

И още: „Нова година в Духовния живот започва тогава, когато някой в ревност за спасенето си премине от нерадение към богоугоден живот. Щом реши това, всичко в него се преустрои и поставя ново начало, а старото отстъпва място на новото. Ако ти си взел таквото решение – поднови го; ако не си – вземи го – и ще вземеш в Новата година“.

Първата крачка към изпълнение на това решение е да сложим на колене егото си, т.е. да придобием „сърце скръдушено и смирено“ (Пс. 50:19). Само таквото сърце Бог не ще презре (Пс. 50:19), и ще му се пригиче на помощ, превръщайки трудностите в живота му в „ито благо и брем леко“ (Мат. 11:30). Така и новата година ще се превърне в нещо много повече от поредната година в нашия живот и ще бъде Благодатната Господня година (ср. Лука. 4:19), в чийто край ни очаква „прекрасният плод“ на личното ни изпълнение.

ДА ОБИКНЕМ ВРАГА СИ

Манастирът „Св. Сава Освещени“ е един от най-старите манастири в света и най-старата обитаваема от днес монашеска обител в Светата земя. Величественият манастир е свързан в камъните по пътя между Йерусалим и Перихон, близо до Мъртво море. Отстои на 14 километра от Витлеем.

През вековете манастирът е бил център на богословска литература и поезия. Тук се случва и чудото с шкоятата на Пресвета Богородица „Троеручица“ и св. Йоан Далмаски (VII век).

Манастирът „Свети Сава“ е многократно разрушаван от армии и разбойници. За последен път е разрушен и олякчосан през 1835 г., но пет години по-късно е възстановен от Руското царско правителство.

Днес в него се подвизават преилчествено зръчки монаси. Уставът му е строго светогорски и в него не се допускат жени. По те, освен поклоннието на светици, които се изнасят за цела през възнишните манастирски порти, могат да беседват с духовния старей, който ги посрещна с общиятете кафе и локум. От години това послушание е възложено на благодатния старей Ефрем Сиваат.

се спаси една душа. Любовта всичко побеждава!

Ще ви разкажа и една друга история.

В Кипър, по времето на турската инвазия през 1974 г., една група турци заловили петнадесет кипърци в една къща и искали да ги екзекутират. Били ханали и собственика на къщата – учител. Изправили ги до стената, турският офицер дал заповед да врътнат оръжията и за да продължи агонията на осъдените на смърт, той, който стоял под една лоза, откъснал грозд и поначи пред тях да яде от него. Преди обаче да върже първото гроздово зърно, се чул един глас да му казва на английски:

– Моля те, не яж!
Турнирът офицер извидал зърното от устата си и попитал:
– Кой го казва? Защо да не ям от гроздето?
Учителът отвърнал:
– Аз. Тази къща е моя и вчера кипърските лозята с много силна отрова, от която можеше да умрем, ако ядеш.
– Ей, ти, хубаво, но защо ми го казваш, като след малко ще те убият?
И учителът му казва:
– Как да не ти кажа, като моят Бог и Учитель ни е казал да обичаме и врага си!
Щом чул това, турският офицер толкова се впечатлил, че ги пушал на свобода, никого не убил.
Виждале ти – силата на любовта побеждава и оръжията!
Его и една друга история, която се случила на Света Гора със стареца Пансий.

Отпилял при него в келията му един геромахан, на име пак Атанасий, от манастира „Симоно-Петра“ и видял в този момент стареца Пансий да храни една змиа, и силно се възмутил:

– Как може да храниш змиа?! Не се ли отвращаващ от змиите?
А старецът Пансий му отговорил:

– Добре де, отче Атанасие, та змиите и мишиците са сред най-неправданите създания на земята. Те имат най-голяма нужда от нашата любов.

– Хубаво – рекъл отец Атанасий, – ама няма змията разбира любовта ти?
– Дали разбира?! Не само змията разбира, ами и камъните дори разбират любовта ни.
И го извикал при себе си, и го завел при едно малко дървце, прорасло край колибата му. Откъснал едно листо от него и го запалил:

– Отче Атанасие, чу ли нещо?
Той отвърнал:
– Нищо не чух.
– Е, как така нищо не чу?
– Ами не чух.
– Нима не чу, че дървото извика „А-а-ах“!
И в действителност старецът не лъжел, той ясно чувал това. Защото хората като него – тези, които имат благодатта на Светия Дух, достигат предгрехопаленското състояние на праотците ни, Адам и Ева, които в рай общували с цялата природа – с животните, с растенията.

Много мъничко от това разбираме и ние. Природата ни говори, ние чуваме това. Това именно има примо отношение към степента на благодатта в теб. Имаш ли голяма благодат от Светия Дух, ще говориш и с животните.

В житията, в „Лавсанка“, има и една друга подобна история.
Един монах минал през един манастир, търсейки помощ да го упътят към манастира, за който се бил запълил. Посрещалият го монах му казал:

– Нямам кого да ти прата да те проводи, но ти давам това куче да те заведе.
И наставил кучето:
– Този монах да го завелеш в един-кой си манастир.
И кучето го завело, и се върнало обратно в манастира.

А ето и следната малка история със свети Силуан Атонски.
Разхождал се в гората. Та била обрасла с дървета и храсти и пътеката се губела сред тях. Пред него вървял друг монах, а отзад свети Силуан. Първият монах вървял и си разчитал пътя с някакъв голям прът. В един момент свети Силуан го хванал за рамото и му казал:

– Моля те, спри да биеш растенията!
Истината е, че не трябва да проявяваме насилне не само към хората, но и към цялото творение. Дори един камък не трябва да погриваме. Аз, когато видя някой да ритне камък, разбирам, че нещо не е наред с този човек.

А помислете си само колко поактивни сме ние, когато не обичаме дори собствениите си родители, които си ни родили. Както знаете, никого не може да бъде щастлив в живота си, ако не е добре със своите родители и не спазва петата Божия заповед – да обичаш родителите си!

Беседата е проведена пред вратата „Св. Сава Освещени“ в Светата земя за духовна полза на българските поклонници от храл „Св. Йоан Кръстител“; София.

От стр. 1

то ще се получи именно това, за което говорим – да откриваме с добро на злото. И именно затова, според съвета на светиите, не трябва да жаваме деля в съдищица, без значение дали сме в правото си, или не. Да кажем, например, че сме в правото си и отиваме в съда да извиним различията и спечелваме делото, то тогава ние ще имаме ли добри отношения с човека, когото сме осъдили? – Не, няма!

Какво да правим в такъв случай? – Ще му кажем истината, ще му кажем: „Извинявай, но истината е тази!“ Ако обаче не ти чуе, ще отстъпим и дори да загубим, поне така да изгледа, нещо, което е наше, то Бог ще премужиши, многократно ще намножи онова, което сме загубили. С подобни примери са изпълнени синаксарите, житията на светиите. Този, който отстъпва, винаги излиза печеливш.

– Но ако няма справедливо въздействие за извършено, какво ще стане тогава с престъпността в обществото, отче?

– Бог е любов. Едно от имената на Бога е любов. „Бог е Любов“ (Йоан. 4:6). Не е възможно Бог да бъде победен, да бъде победена любовта. Когато проявяваме любов, дори да изглежда, че губим – винаги, при всички случаи ще излезем победителни, и то не само в този живот, но и в други!

Ще ви разкажа една история, която ми разказа в Гърция Лимасокият вликан Атанасий.

Една възрстна жена си взела пенсията и си отишла въвшии. Някакъв наркоман я издебнал и влязъл в къщата я да я ограби. А знайте, че наркоманите не могат да се

Отче Ефрем с група поклонници пред манастирските порти

Прот. Емил ПАРАМИНГОВ

БОГ „СЕЕ СВОЯТА КРЪВ“ ЗА НАС

ще сърада по-големи, и ще събера там всичките си краки и богатата си, и ще жака на душата си: душо, имаш много блага, приготвени за много години: почивай, яж, пий, весели се“ (Лука. 12:18-19).

Смятал, че всичко необходимо за земното му добруване било осигурено не само за една, а за години напред.

Богатия земевладелец, според своите представи, бил добровлаив и душата си. Доволен, той се обинал и към неж: „Душо, имаш много блага, приготвени за много години: почивай, яж, пий, весели се“ (Лука. 12:19). Придобитоето от разпродажбата на богатата реколта било и за нея – за душата, но изразено в почивка, ядене, пиене и веселба. Но докато погирвал рые, изпълнен със задоволение, горд от себе си и постиганото, чул

ник“ само на още едно място. В „Псалтира“ на св. прор. и цар Давид. Два от псалмите започват с думите: „Рече безумец в сърце си: „няма Бог“ (Пс. 13:1; Пс. 52:1). Отнесено към пречитата за богатата, безумен се явява всеки, подчинил себе си на страстта да труп материални блага, смятайки, че те са всичко, че са единственото необходимо за съществуването му и че успешното им придобиване е неговата лична заслуга. Такъв човек „в своята гордост... превекрева Господа и... във всичките си помисли дума: „няма Бог!“ (Пс. 9:25). Или ако само мрълно глумеше Неговото съществуване, то „нехае за Бога, думайки в сърце си: „Ти няма да търсиш сметка“ (Пс. 9:34).

НО БОГ ПО ИМА и ще търси сметка от човеците не за придобитите „скървища на земята“ (Мат. 6:19), но

племената (да) замислят съети неща“ (Пс.2:1)? Да „встатат царете земни... против Господа и против Неговия Помазаник“ (Пс. 2:2) чрез проливането на толкова много човешка кръв по всички краища на света?

Отговорът не закъсня. Разбра се, че още на 1 януари възрстен мъж в Русе убил жена си, а после, по предварителни данни на поличията, се самоубил. Няколко дни по-късно – жестоко убийство на мъж и жена в София. Дни след това – показано убийство на млада жена в Пазарджик. Два де на по-късно – отново показан разстрел в Пловдив.

По света също не замълкнаха бомбите, оръдията, картечните и автоматите. Прогръмяха те и в сърцето на френската столица, онемайки за минути живота на дванадесет журналисти от сатирично списание...

Смърт в началото на 2015 година. Такова много смърт. Толкова много човешка кръв, викаща от земята към Бога (Бит. 4:10)...

Колко дълго обаче в личната и обществената памет остават „посрещите“ ни събития? Семейните трагедии? И масовите убийства? Не е ли само докато са в центъра на новинарските есери? След това бързо ги забравяме. Защо? Защото гледаме на тях от дистанцията на телевизионния зриел.

По-лошо. Гледаме на тях както на телевизионно шоу или криминален филм. Довожно безучастно, защото онова, което е на телевизора, не е пред вратата ни. Спокойни сме, че можем, когато ни омръзне от новини – добри или лоши, да се спалим в уютна на някое културно предаване или безкраен сериал, превключвайки канала.

Това ни прави напълно безразлични към другия, към неговата лична бола, много често далечна от общаята; но често и част от нея. Бола, която не може да бъде успокоена от красивите

Смърт в началото на 2015 година. Такова много смърт. Толкова много човешка кръв, викаща от земята към Бога (Бит. 4:10)...

Колко дълго обаче в личната и обществената памет остават „посрещите“ ни събития? Семейните трагедии? И масовите убийства? Не е ли само докато са в центъра на новинарските есери? След това бързо ги забравяме. Защо? Защото гледаме на тях от дистанцията на телевизионния зриел.

По-лошо. Гледаме на тях както на телевизионно шоу или криминален филм. Довожно безучастно, защото онова, което е на телевизора, не е пред вратата ни. Спокойни сме, че можем, когато ни омръзне от новини – добри или лоши, да се спалим в уютна на някое културно предаване или безкраен сериал, превключвайки канала.

Това ни прави напълно безразлични към другия, към неговата лична бола, много често далечна от общаята; но често и част от нея. Бола, която не може да бъде успокоена от красивите

Смърт в началото на 2015 година. Такова много смърт. Толкова много човешка кръв, викаща от земята към Бога (Бит. 4:10)...

Колко дълго обаче в личната и обществената памет остават „посрещите“ ни събития? Семейните трагедии? И масовите убийства? Не е ли само докато са в центъра на новинарските есери? След това бързо ги забравяме. Защо? Защото гледаме на тях от дистанцията на телевизионния зриел.

По-лошо. Гледаме на тях както на телевизионно шоу или криминален филм. Довожно безучастно, защото онова, което е на телевизора, не е пред вратата ни. Спокойни сме, че можем, когато ни омръзне от новини – добри или лоши, да се спалим в уютна на някое културно предаване или безкраен сериал, превключвайки канала.

Това ни прави напълно безразлични към другия, към неговата лична бола, много често далечна от общаята; но често и част от нея. Бола, която не може да бъде успокоена от красивите

Смърт в началото на 2015 година. Такова много смърт. Толкова много човешка кръв, викаща от земята към Бога (Бит. 4:10)...

Колко дълго обаче в личната и обществената памет остават „посрещите“ ни събития? Семейните трагедии? И масовите убийства? Не е ли само докато са в центъра на новинарските есери? След това бързо ги забравяме. Защо? Защото гледаме на тях от дистанцията на телевизионния зриел.

По-лошо. Гледаме на тях както на телевизионно шоу или криминален филм. Довожно безучастно, защото онова, което е на телевизора, не е пред вратата ни. Спокойни сме, че можем, когато ни омръзне от новини – добри или лоши, да се спалим в уютна на някое културно предаване или безкраен сериал, превключвайки канала.

Това ни прави напълно безразлични към другия, към неговата лична бола, много често далечна от общаята; но често и част от нея. Бола, която не може да бъде успокоена от красивите

По-малко яж и никога не завиждай!

За даровете от Бога

Протоиерей Фьодор БОРОДИН

Благодарна наричаме тази реакция, при която човек приема Божия промисъл за себе си и ближните, когато се радва за другите и благодарни за себе си.

Състоянието на благодарност за даровете, които Бог лично те е удостоил да приемеш, е свидетелство, че си усвоил тези дарове, че те са от полза за теб. Господ умножава даровете на благодарния. Ако човек е бил верен в малкото, приел го е, съгласил се е и не е възроптал, тогава може да му се даде и нещо по-голямо.

Ако човек завижда, значи не приема Божията воля. Обикновено завистта е тясно свързана с ропота. А кога аз ропотам? Когато не съм съгласен с това, което ми е дал Бог. А завиждам, когато не съм съгласен с това, което Той е дал другиму – повече, отколкото на мен. Излиза, че отхвърлям Бога.

За това завистта е разрушителна за душата. Чрез призмата на думите от притчата за наетите по различно време работници може да се каже, че аз не

ставам добър, защото Бог е добър, но ставам зъл, защото Бог е добър, но не към мен.

Зад завистта обикновено се крие злорадство – когато на друга му е зле, на мен ми става добре. Злорадството е такова качество, което свидетелства за това, че аз не познавам Бога, не съм се запознал с Него.

Ако някой завижда и злорадства, той не чувства Христа в своя живот. Нещо повече – завистта разрушава човешкия живот. Когато човек не приема Божия промисъл – даровете от Бога. Той си ги взима: „защото, който има, нему ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, и това, що има, ще му се отнеме“ (Мат. 13:12). Обикновено на завистливите не им се случва нищо хубаво в житейски план. Все има нещо, което да не върви.

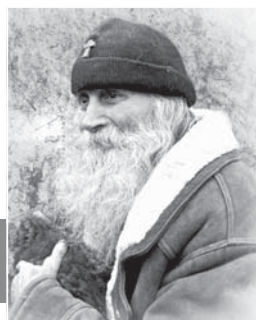
В Свещеното Писание Соломон много точно казва, че „завистта е гнилец за костите“ (Притч. 14:30). Основа на човешката плът са костите – всичко е построено на нея. И ето тази основа започва да гние. Появява се като тумор, от който костите

започват да се разрушават. Завистта разрушава живота на човека.

Всичко започва от това, че на завистника житието му е тежко и горчиво. Той може да притежава някои неща, често пъти повече от живеещите около него, но му се струва, че или на някой колата му е по-качествена, или домът му е по-голям, и му се иска да има същото.

Такъв човек е далеч от Господ, той не Го чувства, не Го разбира. Аз мисля, че при приемането на даровете Божии, за тяхното правилно усвояване е много важно с упование да произнасяме думите на молитвата: „Като поменем заедно с всички светии пресветата, пречиста, преблагословена, славна наша Владичица Богородица и Приснодева Мария, нека сами себе си, един друг и целия си живот на Христа Бога да отдадем“. Това означава, че себе си и обкръжаващите ни хора поверяваме на Господ и сме длъжни с радост да приемаме всичко, което ни се дава от Него.

За да се преодолее завист-

та, има един прост съвет – да се погледне към тези, на които действително им е по-зле. Например, може да си представим какво би било с всички нас, вярващите, преди 80 години, във времената на големия терор. Болшинството порядъчни вярващи хора биха изпитали горчиви лишения. Най-вероятно биха били разлъчени със своите близки. Знаем множество истории от онези години, когато бащата бивал заточен, майката – депортирана, а децата със сменени фамилии бивали разпращани по различни детски домове, за да не се открият никога повече. И какво е чувствала жената, знаеща, че мъжът ѝ е осъден на „10 години без право на кореспонденция“, да му изпраща колети и едва след десетилетия да узнае, че той още тогава е бил разстрелян. Децата растат, учат се в училище и постепенно се отделят от баща си, който е „враг на народа“, без да е виновен в каквото и да било. Един от последните свещеници в нашия храм, отец Владимир Рощенковски, постоянно чувал упреци

от дъщерите си: „Татко, толкова ни е зле заради това, че си свещеник, защо избра този път?“

Сега ние, ако искаме, имаме възможността да посещаваме храмове и манастири и да се молим спокойно.

Когато вярващ човек завижда, той на себе си вътрешно показва колко е отдалечен от Бога. Завистникът се радва, когато служи като повод за завист от страна на другите. Той не изпитва никакъв срам от тези, които в нещо живеят по-зле от него, напротив, дори се радва. Социалните мрежи са пълни с изложени на всеобщо обозрение снимки: „Ето, вижте как почивахме, каква кола имаме...“ Защо трябва да изкушаваме другите хора, вместо да благодарим на Бога за това, което ни е дал?

Преди двадесетина години бях на екскурзия в един дендрариум в Ялта. Беше много горещо. От мириса на смолите и от жегата към края на екскурзията бяхме вече много изморени. Искахме ни да легнем и да заспим. Екскурзоводката, виждайки това, ни разказа как веднъж огромната туристическа група, която тя водела, се „вкиснала“ по същия начин, освен един осемдесетгодишен старец. Той бил бодър, задавал въпроси, разглеждал всичко с интерес, едва ли не тичал, вместо да ходи. Млад и здрав на вид мъж му задавал въпроса как успява да съхрани силите и бодростта си на тази преклонна възраст, а старецът отговорил: „По-малко яж и никога не завиждай!“

Превод: Аделия ПАВЛОВА

В Писанието ни е казано: „Не обичайте света, нито което е в света“ (1 Йоан. 2:15). Тези думи провокират маса последствия, които биха могли да достигнат дори човеконенавистни форми.

Трябва да осъзнаем какъв е истинският смисъл на тези думи.

Никъде всъщност не е казано: „Не обичайте Божия свят“, защото не бива да забравяме, че светът е сътворен от Господ. Който видял, че сътвореното е нещо добро, и то „твърде добро“.

Значи ли, че не трябва да обичаме този свят, щом „Господия е земята и онава, що я изпълня, вселената и всичко, що живее в нея“ (Пс. 23), както се казва в псалом? Разбира се, че не! Божият свят е прекрещен и той е изпълнен с хора, или чедата Божии, а Господ никъде не е отменил повелята си: „Плодете се и можете се, изпълнете земята и обладайте я...“ (Бит. 1:28) – тя продължава да е в пълна сила и до днес.

В какъв смисъл „не обичайте света“?! Става дума за малко

по-различен смисъл. Става дума за онази част от света, която е под властта на лукавия княз...

„Не обичайте света“ означава: не обичайте нищо от онава, което е внесено в света след падението и първородния грях.

В твърде много неща, в твърде много ситуации дяволът успява да наложи на хората своите правила. И това е разбираемо, защото той няма друг избор.

Той е едно нищо. Една празнота. Безсилие, безпомощност – той просто не разполага с каквото и да било.

Единственото, което може да прави, е да пленява хората и да действа чрез тях – да действа чрез човешките езици, ръце, умове. Ето този именно свят действително не бива да го обичаме. Нито да се отгъваме пред правилата, привнесени в света от сатаната.

Поради това всякакви оправдания от типа на: „ами, просто така се случило, не ни провервя, не зависеше от нас“, могат до известна степен и да бъдат верни, но ми се иска да подчертая, че като цяло те всички на практика са ед-

на голяма лъжа. Не трябва да падаме до нивото на сатаната, до неговото лукавство.

Той може да провокира много неща в настоящия свят: да подклажда войни, да изпраща болести, омраза, разделения. Посред всичко това животът е много труден. Именно тези неща в света не бива всъщност да обичаме.

Не бива да обсъждаме какъв имаме право да изпитваме омраза, какво

сме длъжни да ненавиждаме – откъде всъщност сте толкова сигурни кое трябва да бъде обект на нашата ненавист? Нужно е най-вече да ненавиждаме дявола и всичките му дела, сред които на първо място стои лъжата. Лъжата – това е дяволски акт. Дяволът е баща на лъжата – с това ни е казано всичко. Ето защо не бива да бързате да прибягвате до лъжа. Всякакъв вид разговори от рода на това, че няма надежда за спасение, са грешно гълку-

ване на посланието. Казано ни е: „Ненадежден е конят за спасяване“ (Пс. 32:17), което ще рече „неустойчив“, т.е. върху коня няма да се съхраниш, не конят избява от опасности – от опасностите ни спасява Бог. В Писанието няма нито дума, че „ненадеждно е спасението“.

Лъжата – това е главното и първостепенно оръдие на нашия пръв и най-голям враг. И наместо да търсим врагове около себе си, по-добре ще бъде постоянно да търсим начини да противодействаме на същия този враг.

Съществува едно полезно духовно занимание: четене на Псалтира. Понякога не пречи да го четете и целия, ако се окаже, че сте достигнали някаква крайна степен на опасно състояние на отчаяние – тогава оставете всички ангажименти настрана, поседнете и прочетете Псалтира. Без значение колко време ще ви отнеме това, не се отказвайте. Има също и правило за изборно четене на псалми, когато сте силно засегнати от някаква обидата: гледайте в се струва, че „някой до вас е лош, но и дру-

ги пак са лоши“ – получава се, че около вас е пълно с „безкрайно много лоши хора“, но пък не може единствено вие да сте най-добрият – такова положение просто няма как да съществува, откажете се от всякакви подобни мисли. Ето защо е нужно да поседнете и да прочетете онези псалми, в които се говори за враговете. В началото ви изпълва чувство на утешение: „не само аз влизам в конфликт с всички, ето и в Писанието са ни дадени примери“, но колкото повече четеш, толкова по-ясно как дава сметка, че става дума не за хора, а за истинските ти врагове, бесовете – на дяволото на всеки пример са все те. Именно това следва да влее успокоение в душите ни и да бъде постоянно в паметта ни.

Случае се, човек да не е прав за нещо, не е изключено да сбърка, аз също рискувам да правя грешки, да бъркам. Господ обаче не ни е създал, за да се ругаем един друг. Той ни е казал: „По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако любов имате помежду си“ (Йоан. 13:35).

Ha стр. 7

АМВОН

Условие за дълъг живот

† **Видински митрополит НЕОФИТ**

Знае се, че смъртта никой не може да избегне. Но кой колко години ще живее на земята, това никой не знае. Защото с живота и смъртта се разпорежда само Бог, Който е техен Господар. Той е мощен на едни от хората да продължи живота, а на други – да го съкрати. И четеното днес Евангелие ни казва, че на праведния Симеон било обещано от Бога, че смъртта няма да се докосне до него, докато той не види възпален Христа Господен.

От стр. 6

Но ние дори и това не съблюдаваме. Той никъде нищо не е казал за такива, „които не са Мои ученици...“. В Евангелието има описан един случай, когато апостолите забранили на някакъв човек да изгонва бесове от името на Исус, тъй като не ходел с тях, а Той ги наставил: „не забранявайте, защото, който не е против вас, той е за вас“ (Лука. 9:50).

Това не означава, че трябва да приемаме всичко с широко разтворени обятия, защото „и врагове на човека са неговите домашни“ (Мат. 10:36), но пък не значи също, че с тях трябва да водим война – в случая се има предвид, че понякога дори те се държат така, че да се чувстваш зле. Това може да бъде преодолено не чрез взаимни вражди, а чрез някакви други похвати и средства, от рода на благостта, любовта.

Ако не си в състояние да обясниш нещо на своите близки и вече си на път да влезеш в някаква тежка разпра с тях, дръпни се малко настрана, просто остана сам за известно време, успокой себе си. Ни-

И той наистина дочакал това ден в преклонни предълбоки старини...

Съществуват обаче други две мнения по въпроса за дълголетие на земния човешки живот. Първото, че пределият живот на всеки човек уж бил, безусловно и неизменно, определен от съдбата, а второто – че дълголетие на човека зависело предимно от чисто природни причини, без каквото и да е влияние от Бога, Държителя на живота. Но и двете мнения не издържат на една сериозна

критика. Те влизат в рязко противоречие и със здравия разум, и със свободната човешка воля, и със Светото Писание. Човекът е надарен със свободна воля и с разум. Редното е волята да се ръководи от здравия разум. Всъщност обаче, ние виждаме, че много пъти тя не слуша нищо разум, нито съвестта. Нека си спомним постъпката на човешката прамайка

що чудно това вътрешно разделение помежду ви да се запази завинаги, но е възможно да ги накараш да омекнат, пък и ти сам да смекшиш своите настроения. Така постепенно да достигнете до разбиранство, да постигнете някаква съгласие. Но защо ви е да се хулите и нападате?

Ето това всъщност са нещата, които не бива да обичаме в света: *лъжата, озлоблението и дяволските кози*. А иначе сам по себе си Божият свят е достоян за любов, благодарност и почитание. Той е източникът на живота ни, той е източникът на красотата. Той ще се преобрази във вечност и всичко дяволско в него ще погине, но онова, що е Божие, ще се съхрани.

Не трябва произволно да решаваме: това ми е по вкуса, онова – не, този човек ще го обичам, другия – не. В случая трябва да подхождаме с далеч по-голяма бдителност и постоянно да се вглеждаме какво е от Бога и какво – не.

pravmir.ru
Марина ЖУРИНСКА
Превод:
Ангела ПЕТРОВА

Ева. Божията заповед ѝ осигурявала щастие и безсмъртие. Но тя по свободно съизволение нарушила тая заповед и се обрела на страдания и смърт. От тогава и до сега хората постъпват по същия начин. По своята свободна воля едни тръгват по пътя на добрия и благочестив живот, а други се предават на безразствени деяния и порочност, извършват престъпни дела, които имат гибелно влияние върху техния живот.

Следователно, мнението, че съдбата някак си безусловно и непреодолимо определя предела на човешкия живот, не може да се поддържа сериозно. В противен случай, би трябвало да отречем свободата на волята у човека. Заедно с това трябва да отречем и благостта, и промисъла на Бог Творец, както и разума на разумните същества, а и силата на тяхната съвест. Обаче прозвуката на разума, волята и съвестта у хората е очевидна и всекиму позната. Същото, по-неоспоримо, може да се каже за благостта и могъществото на Бога. Светото Писание като разкрива истината за дадената на човека свободна воля, дава и ред упътвания и съвети как да се възпита тая воля, та всякога да предпочити доброто, правдата и моралната чистота, пред неправдата и порока; дава наставления как да се нарежда животът на личността, семейството и обществото, за да се придобива дълголетно щастие в земния живот...

Всеки, който се вслушва в думите на Божественото Откровение, лесно може да разбере, че дълголетие на човека се намира в пряка зависимост от собствената му свободна воля, както и от волята и правосъдието на Бога. В Светото Писание изрично се подчертава, че на добродетелните и благочестиви хора Бог обещава да притурят дни към дните им и години към годините им. Казано е: „Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и да живееш дълго на земята“ (Изх. 20:12). Аз ти предлагам живот и смърт, благославия и проклятие.. Избери живота, ти и потомството ти; да обичаш Господа, твоя Бог, да слушаш гласа Му и да се привързваш към Него, защото в това е

твоят живот и дългоденствие (Втор. 30:19-20). Тъй ясно и просто ни говори Писанието. Значи не съдбата определя числото на дните и годините за земен живот на човека, а свободната воля на всеки човек е ковач на неговата съдба. Да обичаш Бога, да слушаш Неговия глас, т. е. да изпълняваш Неговите повели за добро, правда и благочестие – това значи да избираш живота и дълголетие.

Ако обаче поради своята свободна воля човекът не пожелае да закрепне в доброто, а се предаде на порочност и нечестие, щастливото дълголетие не може да стане негово придобивка. Пак Светото Писание изрично казва, че ония, които имат извратена воля, които са заблудени и обезверени, преждевременно ще погинат, техните дни ще бъдат малко (Втор. 30:17-18); че кръвниците и коварните не ще поживеят нито половината от дните си (Пс. 54:24). За Юда предателя е предсказано, че дните му ще бъдат малко (Пс. 108:8).

Това предсказание се изпълнило в точност. Още поубедителен е случаят с благочестия юдейски цар Езекия. Тоя праведен човек се побоял смъртно. Но, в силното си желание да поживее още малко на земята, той се обърнал към Бога със слъзна молба да продължи дните му. Отговорът на тая чиста молба Езекия получил веднага чрез пророк Исая. „Чух твоята молитва и видях твоите слъзи и ето, прибавям към твоите дни още петнадесет години“ (Ис. 38:1-5). Че Бог е властен и мощен да продължи живота на ония, които Го обичат и слушат, ни говори четеното днес Евангелие. Праведният Симеон по волята на Бога трябвало да живее до предълбоки старини, за да види възпаления се Христа Господен.

Следователно, пределността на човешкия земен живот не зависи нито от съдбата, нито пък предимно от някакви естествени причини или природни сили. Историата на вековете и народите също тъй убедително свидетелства, че всичко в света съществува по волята на Твореца и се направлява от Неговата мощна сила. Той промишлява както за вселената, тъй и за най-малките неща в нея, а още повече за разумните Свои твари – хората. Чрез него ние живеем и се дви-

жим, и съществуваме (Деян. 17:28). За благото на хората Бог, където иска, изменя законите на природата. Пък и самите тия закони са дело на Неговите ръце. Той ги пази и прилага и от Неговата воля зависи тяхното съществуване. Наистина, човекът, за да върви към набеязания му предел на живота, трябва да се съобразява и с тия закони в природата. Но понеже Бог се разпорежда с това и „ако пожелае, природните закони обезсилва“, Той е мощен да продължава или да скъсява живота на човека. Той прави това обаче непременно с оглед и в зависимост от отношението на човека към нравствените закони.

Бог набеязва предела за земния живот на всеки човек. Но Бог е всевластен Господар, Който може и да продължи, и да съкрати тоя живот. Решително значение в случая има само свободната воля на човека. Зависа от това, доколко тази воля се ръководи от повелите на нравствения закон, тъй ясно разкрити в Словото Божие. Изпълнението на тия повели е главното условие за щастливо дълголетие на земята. И ние трябва да скърбим, че в последно време към това условие се отнасят с такава голяма небрежност. Със свободната воля сега твърде много се злоупотребява. А това, безспорно, е в ущърб на дълголетие. Може би хората никога не са се предавали на такъв разгулен живот, на такова необуздало не въздържание и порочност, както сега. Ние виждаме как бурята на низките страсти сломява здравето на мнозина от хората. Никога злодеянията и престъпността не са достигали сегашния си размер. Никога заразните срамни болести не са се разпространявали тъй, както в сегашно време. Никога петата заповед не е била нарушавана тъй, както се нарушава тя от сегашното поколение.

При това положение на нещата едва ли може да се говори за щастливо дълголетие. Чистият елеи в кандилото на живота у мнозинството от хората сега сякаш е примесен с някакви въз-

„Не му бе предсказано от Духа Святого, че няма да види смърт, докато не види Христа Господен“ (Лука. 2:26)

ламенителни вещества, та бързо гори. Те бързат да живеят, а всъщност бързат към смъртта, съкращават живота си. И, както се казва, едни свършват в разцвета на годините си, други едва изживяват половината от дните си, а трети, разочаровани, безумно посягат на живота си...

Но желанието на всеки човек да бъде щастлив и дълголетен, е силно и неотражимо. Как да се удовлетвори това желание? Евангелието ни предлага цела програма за дълголетен живот. Главните предмети в тая програма са: дейна вяра и любов, духовна и нравствена чистота, трезвост и благоуслужие. Понеже животът е подобен на запалено кандило, пълно с чист елеи, ние трябва внимателно да го пазим в равновесие и равномерно горене, за да ни свети по-дълго време. В противен случай, ако прекомерно се засили пламъкът или се предизвика сътресеност, елеят бързо ще изгори и самото кандило ще се пръсне преди време...

Прочее, нека се стараем да изпълняваме тия евангелски съвети. Защото те ще ни дадат възможност да живеем дълголетно в благочестие и чистота; ще ни помогнат да благоустроим нашите семейства и да възпитаме нашата челяд в благия закон на Христа Господа. И когато един ден, при чистити старини, дойде краят, обиколени от чедата на нашите чедата и тяхната челяд, да можем като праведния Симеон спокойно да кажем: „Сега отпусках Твоя раб, Владико, според думите Си смиро: защото очите ми видяха Твоето спасение, що си приготвил пред лицето на всички народи“ (Лука. 2:29-32). Амин.

Словото е произнесено на **Сретение Господне, 1938 година.**

Имен ден на Негово Светейшество патриарх Неофит

От стр. 8

След светата Литургия духовенството – архиереи, епископи и столични свещеници, към които се присъединиха и Техни Високопреосвещенства Врачански митрополит Калиник и Русенски митрополит Наум – отслужи Благодарствен молебен, предстояван лично от Негово Светейшество. Събрани край иконата на св. мъченик Неофит, архиерите отправиха молитви към Всеоподателя Бога за здраве и духовно преуспяване на Българския патриарх и Българската православна църква.

В края на последованието с поздравително слово от името на Светия Синод на БПЦ към архипастира именован се обърна Неврокопският митрополит Серафим.

От името на честния клир на Софийска епархия, честното монашество, служителите на Софийска митрополия, Епархийския съвет и целия Божий народ на Софийска епархия красив букет цветя и поздравление към Софийския митрополит Неофит поднесе Бранички еп. Григорий: „Ваше Светейшество, в деня на небесния Ваш закрильник, когато Църквата величае мъченическия подвиг на юношата

ние, клирът на Софийска епархия и служителите на Софийска митрополия, че всичко, що измолвате от Господа, е чуто пред Неговия Престол за доброто и благоденствието на Софийска епархия, родната ни Църква и скъпото ни Отечество. На многата и благата лета, Светейши владыко!“

В отговор Негово Светейшество все сърдечно благодари за празничните поздравления и добрите пожелания, като завърши с думите: „Вседушевно благопожелавам, по застъпничеството на свети мъченик Неофит и преподобни Максим Изповедник Божието благословение да бъде върху всички вас, домовете и четата ви, върху скъпата ни Родина, за здраве, благопреуспяване и душевно спасение!“

Неофит, ние заставаме пред неговата икона и молим Всеоподателя Бога чрез застъпничеството на мъченика да Ви дарува крехко здраве, непоколебима вяра и радост в служението. И както казва апостолът: „И дръзновението, що имаме пред Него (Господа), е това, че ако просим нещо по Неговата воля, слуша ни“ (1 Йоан. 5:14). С това дръзновение и вяра да останем всички

След тържествената богослужба архиерите, свещенството, официалните гости и църковни служители се отправиха към сградата на Софийска св. митрополия. Там Негово Светейшество продължи да приема приветствия и цветя в залата на Митрополията, където бе даден официален прием.

Весела ИГНАТОВА

На 20 януари, когато честваме паметта на преп. Евтимий Велики и св. Евтимий, патриарх Търновски, по традиция бе отслужена архиерейска св. Литургия в столичния храм „Св. Семимисленици“, известен сред софиянци като храма „пантеон на българската святост“.

Литургията бе възглавена от Негово Преосвещенство Бранички еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит.

Край св. Трапеза заедно с него застанаха храмовото духовенство с предстоятеля ставроф. ик. Николай Коцев, и двамата дякони.

Християни от цяла София се събраха в храма, за да почетат в този ден светия патриарх, който в трудни за българите времена е бил неуморен застъпник за нашия български православен народ и готов да положи и душата си за своите духовни овци. Сред присъстващите в църквата бяха част от преподавателите и възпитаниците на Со-

Празникът на св. Евтимий, патриарх Търновски в София

фийската духовна семинария.

Със слово за духовното наследство, завещаено ни от светия Български патриарх Евтимий, което трябва да пазим и почитаме, се обърна Негово Преосвещенство еп. Григорий.

След като завърши св. Литургия, по утвърдена вече традиция (възстановена през 1992 година) духовниците, семинаристите и богомолният народ тръгнаха в литийно шествие към паметника на св. патриарх Евтимий.

Празничен камбанен звън съпровождаше верните Евтимиеви чеда, които начело с иконата на светеца-патриарх преминаха по улица „Граф Игнатиев“.

Пред паметника на великия български първоиерарх бе извършен молебен и положени цветя от софийското църковно изпълнение и възпитаница на 41 ОУ „Св. Евтимий Търновски“.

Текст и снимки:
Весела ИГНАТОВА

Дългът на любовта

Трябва да знаем, че любовта не е нещо, което избираме. Тя е задължение. Длъжен си да обичаш брата си не само защото с него те свързва духовно родство, а и тъй като един другиму сте членове на едно Тяло (вж. 1 Кор. 12:27). Липсата на любов води до разруха.

Длъжен си обаче да обичаш брата си и заради друго – защото и ти лично придобиваш духовна полза и печалба, тъй като чрез любовта спазваш целия Божий закон. Така братът, когото обичаш, става твой благодетел. И наистина, заповедите: не прелюбодействай, не убивай, не кради...и всяка друга заповед се съдържа в тия думи: „възлюби ближния си като самото себе си“ (Рим. 13:9).

И Сам Христос ни уверява, че целият закон и пророците се съдържа в любовта (Мат. 22:40). Виж колко високо я е поставил. Той ни е дал две поведи за любовта и е определил границите на всяка от тях. Първата е да възлюбиш Господа, твоя Бог. И втората, също толкова важна – да възлюбиш ближния си като себе си (Мат. 22:37-39).

Колко велико е Христовото човеколюбие! Поставя наравно любовта към Него и ближния, при все че човек стои неизказано по-ниско от Бога.

Превод от гръцки: Анна ПАРАЛИНГОВА
от „Φίλοι Φυλακτιζέμενοι“, 2008 г.

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2015 г.

„Църковен вестник“

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца ..... 15,00 лв.
3 месеца ..... 7,50 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: synpressbg@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.